

Kultura

2025-12-23

Kraków zobowiązuje, by kulturze i sztuce w tym mieście nadać szczególną rangę. Nie można zapominać, iż nasze miasto wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, pełni honor jednej ze Stolic Kulturalnej Europy. To pomnik kultury narodu polskiego. Utrzymanie zaś tych bezcennych zabytków i dzieł sztuki jest możliwe dzięki wizytom milionów zachwyconych turystów z całego świata. Pamiętać jednak należy o samych mieszkańcach tego pięknego miasta, dlatego będziemy przeznaczać środki na to, aby krakowskie dzieci i seniorzy mogli czerpać jak najwięcej z tego dziedzictwa, ale także zadbamy o podnoszenie kompetencji i wynagrodzenia osób pracujących w kulturze.

Bon na kulturę i sport

Bon na 600 zł rocznie na kulturę oraz 600 zł na sport dla mieszkańców Krakowa do 19. roku życia na wykorzystanie w miejskich instytucjach kultury oraz w klubach sportowych. Dzięki temu dzieci i młodzież będą miały lepszy dostęp do kultury, sztuki, aktywności fizycznej oraz będą mogły doskonalić swoje umiejętności w wielu dyscyplinach. Na wprowadzeniu bonu zyskają również jednostki kultury oraz kluby sportowe, które otrzymają większe finansowanie (jeśli wykażą się jakością swojej oferty, żeby zachęcić jak najwięcej uczestników).

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Przeprowadzono działania benchmarkingowe, mające na celu zapoznanie się z dobrymi praktykami w zakresie takiego rodzaju dofinansowań w kraju. Obecnie trwają analizy zebranego materiału, wyliczenia finansowe. Po analizie wszystkich dostępnych narzędzi, weryfikacji możliwości formalno-prawnych, a także dokonaniu ostatecznej symulacji kosztów, podjęta zostanie decyzja kiedy i w jaki sposób nastąpi wdrożenie bonu. Ponadto podjęto działania mające na celu współpracę miejskich szkół z miejskimi instytucjami kultury. W tym celu przygotowano pakt dla kultury, który będzie stanowił pilotaż bonu na kulturę.

Podniesiemy zarobki w miejskich instytucjach kultury o min. 20 proc.

Zapewnimy wzrost wynagrodzeń w miejskich instytucjach kultury o 20 proc. i cykliczny wzrost płac w perspektywie rocznej o określony procent lub kwotowo, by zapobiec odpływowi cennych kadr kultury i zwiększyć konkurencyjność miasta jako pracodawcy. Wdrożymy dodatkowe wynagrodzenie wypłacane pracownikom sektora kultury w postaci trzynastej pensji analogicznie do pracowników innych sektorów publicznych. Przeprowadzimy audyt wynagrodzeń w miejskich instytucjach kultury i będziemy dążyć do sprawiedliwych płac na tożsamych stanowiskach.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Wynagrodzenia pracowników w miejskich instytucjach kultury w zostały podniesione.

**Magiczny
Kraków**

Zobowiązanie w roku 2025 zostało zrealizowane. Planowana jest kontynuacja realizacji zadania w roku 2026. Środki finansowe zostały zabezpieczone w budżecie Miasta Krakowa.

Wsparcie dla krakowskich artystów

Wprowadzimy fundusz remontowy oraz zwiększymy dostępność miejskich pracowni, szczególnie dla młodych twórców kultury i sztuki. Zapewnimy im przestrzeń do rozwoju i współpracy.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Zadanie jest realizowane zgodnie z obowiązującym Programem Rozwoju Kultury do 2030 roku. Utrzymany zostanie fundusz remontowy dotyczący pracowni twórczych. Ponadto kontynuowane będą działania wspierające krakowskich artystów, między innymi poprzez przyznawanie Stypendiów Twórczych Miasta Krakowa, których zasady zostały zmienione zgodnie z oczekiwaniami środowiska artystycznego. Nadal przyznawane będą również nagrody za wybitne osiągnięcia: Nagrody Miasta Krakowa, Nagroda Conrada i Nagroda Teatralna.

Rozwiniemy współpracę międzynarodową miasta w zakresie kultury

Miasto kosmopolityczne w obszarze kultury musi być aktywne w działaniach międzynarodowych. Wzmocnimy obecność Krakowa w organizacjach międzynarodowych działających w obszarze kultury, kreatywności i dziedzictwa. Przystąpimy m.in. do sieci współpracy *Eurocities*, kluczowej sieci rozwojowej dla europejskich miast, której Kraków, jako jedno z nielicznych miast europejskich, nie jest dotąd członkiem. Pozyskamy partnerów do realizacji wspólnych międzynarodowych projektów. Postawimy na szersze przywództwo i umiędzynarodowienie Krakowa.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Decyzją Komitetu Wykonawczego Stowarzyszenia *Eurocities* z 15 października 2025 r. Kraków został oficjalnie przyjęty w poczet jego pełnoprawnych członków. Przedstawiciele urzędu uczestniczą w merytorycznych spotkaniach/konferencjach organizowanych przez *Eurocities*. Kraków włącza się także w różnorodne działania lobbingowe na poziomie europejskim, inicjowane przez Stowarzyszenie.

Stworzymy program dla wsparcia amatorskich ruchów muzycznych, w tym w szczególności orkiestr, chórów i zespołów młodzieżowych

W Krakowie działa ponad 100 chórów niezawodowych, uniwersyteckich, szkolnych, przyparafialnych i kilkanaście orkiestr dętych, grup tanecznych, a także niezliczona liczba grup muzycznych oraz

zespołów młodzieżowych. Stworzymy fundusz i wyspecjalizujemy koordynatorów zajmujących się opieką nad tym obszarem wspólnotowego muzykowania, tańca, istotnych dla spójności społecznej, rozwoju dzieci i młodzieży, ale także dla aktywizacji seniorów. Będziemy wspierać powstawanie nowych zespołów i chórów.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Wsparcie krakowskich zespołów chóralnych przez szereg lat odbywało się w ramach cyklu „Śpiewaj z nami kolędowanie z krakowskimi chórami”. Przedsięwzięcie to, w obecnej formule odbyło się po raz ostatni. Od 2026 r. wsparcie amatorskich zespołów chóralnych będzie kontynuowane poprzez otwarty konkurs ofert. Konkurs pn. „Wydarzenia organizowane przez amatorskie ruchy muzyczne, w tym w szczególności orkiestry, chóry i zespoły młodzieżowe”. Konkurs ogłoszony zostanie na początku 2026 r.

Zadbamy o dziedzictwo kulturowe Krakowa

Zintegrujemy w jednym miejscu wszystkie mechanizmy zarządzania Miastem Historycznym i Miejscem Światowego Dziedzictwa UNESCO, w szczególności wdrożymy Plan Zarządzania MŚD dla zapewnienia wartości i cech historycznego Krakowa ku przyszłości. Synergia w jednym miejscu konserwatora, parków kulturowych, plastyka miasta, badania wpływu inwestycji na status miejsca, wprowadzanie zieleni w obszar historyczny, wreszcie centrum informacji nt. miejsca światowego dziedzictwa pozwoli na współpracę między tymi strukturami (obecnie ich działania się często wykluczają, a nawet walczą o kompetencje). Traci na tym spójność zarządzania Krakowem, jako miejscem wpisanym jako pierwsze europejskie miasto na Listę Światowego Dziedzictwa w 1978 roku. Doprowadzimy do powstania Centrum Interpretacji Dziedzictwa Niematerialnego Krakowa, aby dbać o najcenniejsze zwyczaje i tradycje Krakowa.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Przygotowano projekty zmiany Zarządzeń PMK w sprawie ujednolicenia procedur w zakresie opiniowania przedsięwzięć na terenie parków kulturowych. Przygotowano zarys sformalizowania współpracy międzywydziałowej AU i AM (w zakresie Miejskiego Konserwatora Zabytków).

Stworzymy Centrum Rzemiosła Tradycyjnego

Stworzymy Centrum Rzemiosła Tradycyjnego jako miejsce współpracy rzemieślników i designerów poprzez stworzenie programu poświęconego ochronie i rozwojowi ginących zawodów. W dawnym Zajeździe Kazimierskim powstanie centrum, w którym skupimy środowiska uczące rzemieślników tradycyjnych zawodów. Miejsce współpracy, ekspozycji i sprzedaży wytworów. Stworzymy program łączący aspekty kulturowe, etnograficzne, obyczajowe dla ochrony ważnych tradycji rzemieślniczych związanych z dziedzictwem niematerialnym Krakowa, w tym nowoczesnym pamiątkarstwem,

designem, projektowaniem w związku z dziedzictwem.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Rozpoczęto proces koncepcyjny dotyczący stworzenia Centrum Rzemiosła Tradycyjnego. Na przełomie 2025 i 2026 roku planowane jest przeprowadzenie konsultacji środowiskowych mających na celu wypracowanie ostatecznego modelu tworzenia i funkcjonowania przyszłego Centrum, a następnie rozpoczęte zostaną prace dotyczące wykonania projektu budowlanego w zakresie remontu i adaptacji budynku dawnego Zajazdu Kazimierskiego przy ul. Krakowskiej 29 w Krakowie na planowane Centrum Rzemiosła Tradycyjnego. W projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji (stan na 22 sierpnia 2025 r.) zadanie zostało ujęte jako U66 – Modernizacja i adaptacja budynku przy ul. Krakowskiej 29 na centrum edukacji i kultywowania tradycji rzemiosła miejskiego w ramach celu 2. Zrównoważony rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji – K2.2 Rozwój przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji. Realizacja zadania przewidziana na lata 2026–2030.

Stworzymy miejsca w przestrzeni publicznej, które oddamy artystom

Stworzymy mapę miejsc wyznaczonych do tworzenia sztuki publicznej, w tym przestrzeni dostępnych dla graffiti, sztuki ulicznej, rzeźby i instalacji. Stworzymy pierwszy w Polsce program finansowania sztuki publicznej, a także będziemy rozwijali uliczne rozproszone galerie sztuki poprzez udostępnienie przestrzeni typu estakady kolejowe (m.in. od ul. Grzegórzeckiej aż pod Muzeum Podgórze) pod działania street art. Wskażemy tereny miejskie, a zwłaszcza obszary parków na potrzeby realizowania rzeźby współczesnej. Będziemy wspierać partnerstwo miast w tym zakresie z uczelniami artystycznymi, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Trwa weryfikacja – planowane jest wskazanie kilku lokalizacji, które zostaną odpowiednio oznaczone jako miejsca przeznaczone do ekspresji artystycznej – działań street artowych, gdzie będzie możliwe tworzenie legalnego graffiti oraz realizacji muralowych.
W ostatnim kwartale 2025 otwarto pierwsze miejsca, w których będzie można tworzyć legalne graffiti.

Zintensyfikujemy i będziemy wzmacniać finansowo współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi w sektorze kultury

Sektor organizacji społecznych jest jednym z najbardziej zaniedbanych i najczęściej wykorzystywanych obszarów miasta. Należy znacząco zwiększyć środki finansowe na konkursy dla organizacji pozarządowych działających w sferze kultury (min. o 20 proc). Uprościmy reguły aplikowania poprzez stworzenie aplikacji elektronicznych. Konkursy w obszarze ofert dla NGO oddamy

niezależnym ekspertom. Skończmy z klientyzmem w tym obszarze na rzecz niezależnej oceny. Powołamy fundusz na współpracę NGO's z instytucjami kultury, aby wiązać rozproszony ekosystem kultury.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w sektorze kultury została znacznie zwiększona. Środki finansowe na otwarte konkursy ofert w dziedzinie kultury oraz na tzw. „małe granty” (przyznawane w trybie pozakonkursowym) zostały podniesione o ok. 50 proc. Jednocześnie zwiększono liczbę konkursów do 11. Przygotowano także pilotażowy konkurs na Społeczne Instytucje Kultury, który został poprzedzony konsultacjami branżowymi. Konkurs zostanie ogłoszony w grudniu 2025 r. W kolejnych latach planowane są dalsze zwiększenia środków na konkursy dla NGO. Rozwijana jest również współpraca miejskich instytucji kultury z organizacjami pozarządowymi, obejmująca zarówno wsparcie finansowe, jak i barter usług.

Wsparcie kultury nieinstytucjonalnej

Będziemy inwestować w nowe formy społecznych instytucji kultury, np. społecznych domów kultury, kluczowych na poziomie społeczności sąsiedzkich. Ich formułę opracują społecznicy, organizatorzy i twórcy związani z sektorem NGO's. Zapewnimy wieloletnie finansowanie takim formom, wyłonionym w transparentnych konkursach. Zadbamy w szczególności o takie miejsca, których model funkcjonowania w trakcie ich wieloletniej działalności przekształcił się w stacjonarny/repertuarowy (np. Teatr Barakah oraz Teatr Nowy Proxima).

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

W ramach stałego rozwoju wsparcia dla sektora kultury nieinstytucjonalnej planowane jest ogłoszenie konkursu ofert dotyczącego prowadzenia Społecznych Instytucji Kultury w okresie od 1 lutego do 31 grudnia 2026 r. Ogłoszenie konkursu zostało poprzedzone konsultacjami z Komisją Dialogu Obywatelskiego ds. Kultury i Społeczną Radą Kultury, mającymi na celu jak najlepsze dostosowanie jego założeń do realnych potrzeb organizacji pozarządowych (NGO) działających w sferze kultury. Konkurs ogłoszony zostanie w grudniu 2025 r.

Stworzymy specjalny fundusz na podnoszenie kompetencji kadr kultury

Stworzymy program rozwoju kadr kultury mający na celu podnoszenie kompetencji i satysfakcji pracowników kultury. Będziemy wspierać konferencje, spotkania branżowe, szkolenia wewnętrzne. Opieką otoczymy najważniejsze obszary aktywizacji społecznej i kultury obywatelskiej. Powstanie fundusz na działania w obszarze edukacji kulturowej, animacji, a także dla rozwoju społecznych domów kultury, spółdzielczości i wsparcia kultury mniejszości. Będziemy wspierać zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, aby zapewnić szerokie włączenie osób z nierównym dostępem do rynku

**Magiczny
Kraków**

pracy do obiegu w kulturze.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Koncepcja przedsięwzięcia jest spójna z założeniami Programu Rozwoju Kultury w Krakowie do 2030 roku. Zabezpieczono środki na realizację zadania w budżetach miejskich instytucji kultury na rok 2026. Program Edukacji Kulturowej „Krakowski Archipelag Kultury” zaspakaja częściowo potrzeby środowiska animatorów i edukatorów kultury: przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu i podnoszenie kwalifikacji.

Budowa nowoczesnych mediatek

Zbudujemy nowoczesne mediateki, na wzór krakowskiej Arteteki, inspirując się przestrzeniami projektowanymi w fińskich miastach. Będą to miejsca nie tylko z książkami i czytelnią, ale również sale do spotkań z dostępem do komputerów, filmów oraz gier.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

Na obszarze Kraków - Wesola zarządzanym przez Agencję Rozwoju Miasta Krakowa sp. z o.o. (ARMK) planowana jest budowa Mediateki (wraz z siedzibą Biblioteki). Pozyskane przez Urząd Miasta Krakowa stanowisko Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów potwierdza możliwość sfinansowania inwestycji budowy Mediateki na podstawie Rozporządzenia GBER, jako pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego. ARMK na początku lipca 2025 r. ogłosił Masterplan dla Wesolej zakładający m.in. budowę Mediateki. W związku z zapisami Masterplanu Rada Miasta Krakowa 27 sierpnia 2025 r. podjęła uchwałę nr XXXV/718/25 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Wesoła”, aby umożliwić realizację inwestycji zgodnie z nowym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który ma zostać uchwalony. Procedura planistyczna jest w toku.

Projekt – Mediateka na Wesołej – stanowi kluczowy element koncepcji dzielnicy kreatywnej Wesoła i ma szansę stać się jednym z najnowocześniejszych obiektów biblioteczno-multimedialnych w Polsce.

Wesprzemy działania krakowskich księgarni

Krakowskie księgarnie będą traktowane jako instytucje kultury co pozwoli im na udział w konkursach, w których są wykluczone przedsiębiorstwa. Zapewnimy, że miejskie konkursy na działalność kulturalną w księgarniach będą na okres kilku lat. Obecnie są jednoroczne i ogłaszane na początku roku, a środki przyznawane realnie od połowy roku, co sprawia, że przez pierwsze pół roku księgarnie funkcjonują bez wsparcia na wydarzenia, a w drugiej połowie roku wszystkie księgarnie robią programy w podobnym czasie. Księgarnie powinny stać się miejscem organizacji miejskich wydarzeń

**Magiczny
Kraków**

literackich, głównie podczas dużych festiwali.

Stopień realizacji zadania ● ● ● ● ●

W roku 2025 zadanie zostało zrealizowane. Od 2026 roku działania te będą kontynuowane poprzez program „Kraków Miasto Literatury UNESCO” (KMLU), w ramach działalności Krakowskiego Biura Festiwalowego.